

HANDLINGSPLAN FOR BÆREKRAFT OG MILJØLEDELSE

Tiltak	Status	Kommentar
Redusere tilgjengelig parkeringsareal	Igangsatt	Gjennomføres i første omgang kun ved Campus Tromsø i tilknytning til at arealer tidligere brukt til parkering blir frigjort etter oppføring av nye bygg. Fremtidig parkeringsbehov ved andre campus vil planlegges i samarbeid med Statsbygg.
Innføre avgiftsparkering	Igangsatt	UiT har hatt avgiftsparkering ved Campus Tromsø siden 2014. Avgifter som tas inn er øremerket miljøtiltak for myke trafikanter. Innføring av lignende avgiftsordning på andre campus vil tas opp med Statsbygg.
Bygge sikre sykkelparkeringsplasser	Igangsatt	UiT har i dag sikre plasser kun ved Campus Tromsø. I 2020 vil det etableres sikker sykkelparkering i Harstad samt flere nye plasser i Tromsø. Etablering av sikre plasser i Alta og Narvik vil planlegges i dialog med Statsbygg.
Bygge ut ladestasjoner for el-biler	Igangsatt	Det er satt opp 10 ladestasjoner for el-biler ved Campus Tromsø, og det planlegges en mulig utvidelse av dette til totalt 28 plasser. For øvrige campus vil det i første omgang tas initiativ til en dialog med Statsbygg.
Investere i bedre infrastruktur for digitale/virtuelle møter/konferanser og undervisning	Igangsatt	UiT har de siste årene gjort store investeringer i slik infrastruktur og ligger langt fremme blant institusjonene i UH-sektoren. En ytterligere satsing/opptrappingsplan er under utredning.
Utskifting av UiTs egen bilpark fra fossil til elektrisk	Igangsatt	Med dagens utskiftingstakt ligger UiT an til å ha 85 % av bilparken fossilfri innen 2025
Utskifting av UiTs flypark fra fossil til elektrisk	Igangsatt	UiT har kjøpt inn 2 elektriske testfly som benyttes av pilotutdanningen. Et eget solcelleanlegg forsyner flyene med energi. Den øvrige flyparken (4 fly) er fossil og vil ikke kunne skiftes til hybrid/elektrisk før ny teknologi/nye flytyper er tilgjengelig.

HANDLINGSPLAN FOR BÆREKRAFT OG MILJØLEDELSE

Innføre en reisepolicy for ansatte som bidrar til å redusere bruk av fly	Under planlegging	I første omgang planlegges en reisepolicy som legger begrensninger og forbud mot visse typer reiser (eks. personalreiser der større grupper reiser med fly til utlandet), men som primært er utformet som et sett av oppfordringer og hint («nudges») som ansatte vil eksponeres for/bes om å reflektere over før bestilling av reiser.
Etablere reisestipendordning for miljøvennlig transport ved studentutveksling		I første omgang planlegges en enkel stipendordning som gir studenter som innvilges utvekslingsopphold et ekstra reisetilskudd ved bruk av miljøvennlige transportmidler. Det enkleste er å bruke en fast stipendsats som utbetales etter endt opphold ved fremleggelse av reisedokumentasjon.
Inngå avtaler med KD og sentrale samarbeidspartnere om bruk av Skype/videokonferanse som standard møteform		UiT vil søke å ta initiativ til dette innenfor rammen av BOTT og/eller UHR
Gjøre campuser mer tilgjengelig for myke trafikanter (sykkelstier, skiløyper m.m.)		Planlegges som ledd i campusutviklingsplaner og i øvrig samarbeid med vertskommuner og Statsbygg
Bedre kollektivtilbudet til og fra UiTs campuser		Planlegges som ledd i samarbeid med vertskommuner og evt. kommersielle aktører
Innføre utlansordninger for el-sykler	Til vurdering	UiT har hatt en forsøksordning ved Campus Tromsø og har 10 el-sykler. Erfaringene fra forsøket tilsier at en permanent utlansordning kan innføres dersom det er mulig å inngå avtaler med kommersielle aktør eller å etablere dugnadsbaserte ordning som drives av frivillige (studenter/ansatte).
Etablere lokale verksteder for reparasjon av sykler		Tilsvarende som for utlån av el-sykler er dette en ordning som kan vurderes dersom den lar seg forvalte av andre enn UiTs driftspersonell (som må prioritere regulære oppgaver).

HANDLINGSPLAN FOR BÆREKRAFT OG MILJØLEDELSE

Etablere energieffektive drivhus for lokal matproduksjon på campus

Tiltaket kan ha en spennende signaleffekt, spesielt dersom matproduksjonen knyttes til pågående forskning/utdanning. Utfordringen er å finne en modell for drift av drivhusene og for mottak av mat. I første omgang bør det vurderes om det kan kjøres en pilot ved Campus Tromsø (der UiT eier egen infrastruktur).

AVFALL

Tiltak	Status	Kommentar
Innføre ordning for gjenkjøp/gjenbruk/avhending av brukt IT-utstyr	Igangsett	UiT har avtale om returordning og resirkulering med Atea . Det er satt i gang en felles konkurranse i regi av BOTT om ny løsning. Dagens løsning fungerer godt og omfatter rundt 10 000 enheter
Plassere ut miljøstasjoner i tilknytning til alle bygg		I 2019 og starten av 2020 er det kjøpt inn 247 nye avfallsbokser med sorteringløsning som skal plasseres ut som avfallsstasjoner i fellesarealer på samtlige bygg på alle campuser i løpet av mars 2020. Innkjøp av flere vil vurderes ut fra behov og dekningsgrad i byggene.
Fjerne individuelle avfallsenheter (og tilhørende tømming av slike)	Under planlegging	Etter hvert som utbyggingen av miljøstasjoner fullføres vil neste steg være at dagens individuelle avfallsenheter (som ikke gjør det mulig å sortere) fjernes fra enkeltkontorer og andre arealer, slik at kasting av avfall på UiT kun vil være mulig i miljøstasjoner og andre sorteringsenheter. Tiltaket vil igangsettes i løpet av 2020.
Kutte ut all ikke-lovpålagt bruk av engangsprodukter		Det er startet en gjennomgang av ulike avtaler for innkjøp som helt eller delvis omfatter kjøp av engangsprodukter. Denne gjennomgangen må utvides til å omfatte alle relevante avtaler.
Overføre avis- og tidsskriftabonnementer fra papir til elektroniske utgaver.		Tiltaket gjelder ikke vitenskapelige tidsskriftserier, men aviser og tidsskrifter som institusjonen ellers abonnerer på (lokalaviser m.m).
Endre UiTs egen produktkatalog og velge bærekraftige gaver til ansatte, gjester foredragsholdere og andre		Retningslinjer må utarbeides.

HANDLINGSPLAN FOR BÆREKRAFT OG MILJØLEDELSE

Gjennomgå innkjøpspolicy for IT-, telefoni og annet utstyr/materiell for å begrense unødig forbruk.		Miljøvurderinger skal i første omgang koples på igangsatte prosesser for fastsetting av økonomiske rammer for administrasjon og fellesutgifter.
Innføre en elektronisk løsning for gjenbruk av utstyr mellom enheter		Tiltaket er aktuelt dersom det lar seg gjøre å kjøpe eller lage en enkel ordning som ikke er krevende å administrere.
Etablere praktiske ordninger for å unngå kassering av møbler og annet utstyr som skal skiftes		Det ble gjennomført et engangstiltak ved Campus Harstad i 2019. Erfaringene fra dette forsøket må tas med i vurderingen av hvordan man kan etablere faste ordninger for gjenbruk som er enkle å administrere.

NATURMANGFOLD

Tiltak	Status	Kommentar
Øke andelen grøntarealer på UiTs campus	Igang satt	Tiltaket er igangsatt i tilknytning til reduksjon av tilgjengelig parkeringsareal ved Campus Tromsø (se ovenfor).
Prioritere innkjøp av kortreist mat og alternativer til rødt kjøtt på arrangementer i regi av UiT		Delvis igangsatt. Avtaler må inngås med Studentsamskipnaden og andre leverandører.
Kartlegge det biologiske mangfoldet på egne arealer		<p>UiT vil legge dette inn i avtaler med anleggsgartner som har ansvar for UiTs egne grøntarealer ved Campus Tromsø.</p> <p>På UiTs øvrige campus er det Statsbygg som har ansvar for utearealene. Statsbygg har foretatt en slik kartlegging i Alta.</p>
Fremme biodiversitet på egne arealer gjennom tiltak for beplantning og pollinering		<p>UiT vil legge dette inn i avtaler med anleggsgartner som har ansvar for UiTs egne grøntarealer ved Campus Tromsø.</p> <p>UiT driver også egen aktivitet på dette området i tilknytning til Botanisk hage i Tromsø (UMAK)</p> <p>På UiTs øvrige campus er det Statsbygg som har ansvar for utearealene.</p>
Fjerne fremmede arter og systematisk bruke lokalt verdifulle og norskdyrkede planter på campusområdene		UiT vil legge dette inn i avtaler med anleggsgartner som har ansvar for UiTs egne grøntarealer ved Campus Tromsø. På UiTs øvrige campus er det Statsbygg som har ansvar for utearealene.

BYGG OG ENERGI

Tiltak	Status	Kommentar
Utfasing av oljekjeler og fyringsolje	Igang satt	Tiltaket er gjennomført for alle aktuelle bygg/anlegg
Utfasing av freonbaserte kjøle- og fryseanlegg		Det har vært arbeidet med utfasinger av gamle(freonbaserte) kjøle og fryseanlegg ved UiT bygg i flere år. Men fortsatt så gjenstår noen anlegg som bør prioriteres. Målet er at alle gamle og freonbaserte kjøle- og fryseanlegg ved UiT campus Tromsø er konvertert til nye og mere miljøvennlige anlegg i løpet av 2021.
Fornyelse og konvertering til LED belysning ved UiT bygg		I løpet av de to siste årene er det konvertert 1725 lys ved kontorer og fellesområder fra gammel teknologi til moderne LED teknologi ved UiT sin bygningsmasse. I tillegg er 250 utelys konvertert til LED Det skal lages en tiltaksplan for gjennomføring av utskifting for alle bygg.
Inngå avtale om opprinnelsesgaranti som sikrer at all innkjøpt kraft er fra fornybare energikilder.		Avtale vil inngås så snart det praktisk lar seg gjøre.
Arealeffektivisering og fortetting i eksisterende bygg		Det er i første omgang igangsatt en ny kartlegging som skal gi mer detaljert oversikt over faktisk bruk av eksisterende arealer. Deretter vil omdisponeringer vurderes.

HANDLINGSPLAN FOR BÆREKRAFT OG MILJØLEDELSE

Prioritere renovering av eksisterende bygningsmasse fremfor nye bygg		<p>Universitetsstyret har vedtatt at det skal utarbeides en renoveringsplan for UITs bygg. Dette arbeidet er igangsatt og det er så langt er levert en tilstandsanalyse fra Multiconsult.</p> <p>Beslutningen om renovering av naturfagbygget (2019) ble gjort ut fra en vurdering der miljøhensyn ble vektlagt fremfor rivning og nybygg.</p>
Utfasing av gamle og lite energivennlige ventilasjonsanlegg	Til vurdering	Vil vurderes som ledd i renoveringsplanen (se ovenfor)
Økt bruk av varmepumpeteknologi ved UiTs bygg		Må vurderes som ledd i renoveringsplanen. UiT har fjernvarmeanlegg på Campus Tromsø og effekten av bruk av ulike typer teknologi må vurderes opp mot hverandre.
Bygge ut egen energiproduksjon (solcelleanlegg m.m.).		<p>UiT har et testanlegg for forskning på solcelleenergi og Statsbygg har et stort anlegg under etablering på det nye bygget for lærerutdanning ved Campus Tromsø</p> <p>Vurderingen fra universitetsdirektøren og bærekraftkomiteen er at egen energiproduksjon ikke bør være et mål i seg selv, men at det bør vurderes som ledd i helhetlige løsninger for det enkelte bygg. Tiltaket vil derfor vurderes i samband med renoveringsplanen og campusutviklingsplaner.</p>

ANDRE TILTAK

Tiltak	Status	Kommentar
Være pådriver for at statlige innkjøpsavtaler legger vekt på miljøkrav og tilrettelegging for klimavennlige valg		UiT er representert i nasjonale fora og nettverk der dette diskuteres og bør i størst mulig grad gjøre felles sak med andre deler av UH-sektoren.
Innføre et dekkende og detaljert klimaregnskap		UiT har i dag et begrenset klimaregnskap som kun omfatter aktivitet og utslipp fra campus Tromsø. Innenfor BOTT samarbeidet er det nedsatt en arbeidsgruppe som har fått i oppdrag å utrede en felles modell for føring av klimaregnskap for de samarbeidende institusjonene.
Være pådriver for endring av den statlige avhendingsinstruksen		Instruksen hindrer i praksis salg og gjenbruk på flere områder. UiT må arbeide for endring innenfor rammene av det samarbeidet som er i UH-sektoren.
Søke sertifisering som Miljøfyrtårn (eller andre sertifikater)	Til vurdering	Det finnes en rekke sertifiseringsordninger UiT kan velge å benytte i arbeidet med å bli en mer miljøvennlig og bærekraftig organisasjon. Skal UiT velge å gå inn på slike bør det skje ut fra en vurdering av at kriteriene for sertifisering gir ekstra drahjelp i omstillingsarbeidet og at ordningene ikke stiller urimelige krav til rapportering, eller på andre måter er krevende å administrere. Universitetsdirektøren ønsker å avvente vurderingen av dette til det er avklart hvordan indikator- og rapporteringsregimet i UH- sektoren blir.

HANDLINGSPLAN FOR BÆREKRAFT OG MILJØLEDELSE

Lage/kjøpe inn ulike klimakalkulatorer som viser bærekraften til ulike typer aktiviteter		<p>Å lage egne kalkulatorer anses som lite hensiktsmessig bruk av ressurser.</p> <p>UiT vil gjennomgå hva som er tilgjengelig på markedet og vurdere om noen av disse redskapene er gode.</p>
Etablere et klimafond som skattlegger ulike aktiviteter og generer midler til miljøtiltak	På vent/ikke aktuell	<p>UiT har innført en slags fondsordning i tilknytning til parkeringsavgiften (se ovenfor). Fordelen med denne ordningen er at den drar inn friske midler utenfra for å finansiere tiltak ved UiT, og at det praktiske arbeide med forvaltning er satt ut til en ekstern aktør.</p> <p>En fondsordning som eks. skattlegger flyreiser på enhetsnivå og dermed kun omfordeler penger innenfor UiTs bevilgning vil ikke gi tilgang på nye midler og vil dessuten kreve mye mer administrasjon enn om det heller settes av øremerkede midler til miljøtiltak. Universitetsdirektøren vurderer disse ulempene som større enn eventuelle fordeler med ordninger av denne typen.</p>